

Zwerfafval: de aanpak

Wat kun je doen aan zwerfafval?
Heel veel! Ziehier een verzameling
initiatieven en activiteiten waaraan velen
– burgers, bedrijven en overheid –
hebben meegewerkt.

tekst Manon Laterveer-de Beer, beeld NederlandSchoon

BENCHMARK SCHOON

De Benchmark Schoon is een kennis- en managementinstrument waarmee gemeenten door onderlinge vergelijking van kwaliteit, kosten en aanpak zoeken naar aanknopingspunten voor effectiever Schoonbeheer. In bijeenkomsten bespreken gemeenten hun beheerprestaties en wisselen ze *best practices* uit. De Benchmark Schoon is in 2017 van start gegaan met 35 gemeenten, waarvan de gemeenten Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Arnhem.

NIEUWJAARSVEGEN JANUARI

Dankzij de vele Supporters van Schoon groeide Nieuwjaarsvegen sinds de eerste editie in 2015 uit tot een groot succes. Totaal zijn er in deze periode 1,5 miljoen vuurwerkafvalzakken verspreid rond de jaarwisseling. In 2018 zal Nieuwjaarsvegen op eigen benen staan.



JANUARI

FEBRUARI

MAART

KEURMERK BEELDSCHOON

Bedrijven die voldoen aan de eisen die bijdragen aan een mooie, schone buitenruimte, ontvangen het keurmerk Beeldschoon. Dit is een initiatief van de NVRD.

LANDELIJKE OPSCHOONDAG MAART

De Landelijke Opschoondag – inmiddels de 15e – brengt in het voorjaar door het hele land mensen, gemeenten en bedrijven op de been tegen zwerfafval. Een evenement dat jaarlijks groeit, met in 2017 een recordaantal van 113.000 deelnemers die op 2.500 locaties opschoonacties organiseerden.



WATERPAKKET VOOR JACHTHAVENS

Met een speciaal waterpakket kunnen jachthavens hun locatie schoonhouden. Naast opvallende 'Wij zijn Supporter van Schoon'-afvalbakken bevat het pakket schepnetten om plastic op te vissen, een peukenzuil en meer.



MAATWERKAANPAK WINKELGEBIEDEN

Via verschillende pilots is een maatwerkaanpak voor schone centrumgebieden ontwikkeld. Prullenbakken, tegelstickers en posters stimuleren het publiek o.a. bij winkelcentrum Emiclaer in Amersfoort om afval in de bak te gooien.



SCHOONSTE STRANDEN VERKIEZING AUGUSTUS

Met een wervende campagne – in samenwerking met de ANWB – worden strandliefhebbers bewust gemaakt van het belang van schone stranden. Samenwerking tussen paviljoenhouders, beheerders, gemeenten en bezoekers staat hierbij centraal. In juli en augustus 2017 stemde een recordaantal van 21.437 Nederlanders op hun favoriete en schoonste strand. Een stijging van 23% ten opzichte van 2016.

SCHONE AVOND4DAAGSE MEI-JUNI

Aan de eerste editie van de Schone Avond4daagse deed in 2017 een tiental gemeenten mee. Duizenden kinderen hebben ervoor gezorgd dat het een opgeruimd evenement is geworden en de Supporter van Schoon-vuilniszakken zijn massaal gebruikt.



APRIL

MEI

JUNI

JULI

AUGUSTUS



SAMENWERKING BEVRIJDINGSFESTIVALS MEI

In 2016 deden alleen Roermond en Groningen mee, in 2017 is de samenwerking uitgebreid en deden 12 van de 14 officiële Bevrijdingsfestivals mee. Op al deze festivals is er door de samenwerking meer aandacht besteed aan het schoonhouden van het evenemententerrein. Er is van de festival-organisatoren positieve feedback ontvangen.

AFVALEUCATIE: SPELENDERWIJS LEREN

www.aandeslagmetafval.nl is het centrale educatieve platform over zwerfafval voorkomen en afval recycelen. Het startpunt voor leerkrachten uit het primair onderwijs en docenten uit het voortgezet onderwijs wordt jaarlijks zo'n 50.000 keer bezocht. Je vindt er lesmaterialen waarmee op eigen wijze afvallessen gegeven kunnen worden. Dat het onderwerp leeft op scholen blijkt ook uit de deelname van meer dan 700 scholen aan de Landelijke Opschoondag. De educatieve materialen uit de webshop worden in groten getale besteld.



MAATWERKREGELING

De maatwerkregeling van Rijkswaterstaat is gestart. Met deze regeling krijgen gemeenten een paar dagen een expert 'in huis'. Zij helpen op het gebied van zwerfafvalgedrag, -beleving of -participatie. De eerste 8 gemeenten hebben zich aangemeld.

VERKEER EN VERVOER

Deze zomer is NederlandSchoon in samenwerking met Rijkswaterstaat en de gemeente Hoogeveen een project gestart om het zwerfafval langs wegen terug te dringen. Naast het optimaliseren van de afvalvoorzieningen zijn er diverse borden en andere communicatiematerialen in en rondom wegen, tankstations, fastfoodrestaurants en carpoolplekken geplaatst. De maatregelen hebben tot doel het weggooi gedrag van de automobilist positief te beïnvloeden. Het effect van de maatregelen wordt in het najaar getest.



KEEP IT CLEAN DAY SEPTEMBER

Op de derde vrijdag in september ruimen tienduizenden Nederlanders rondslingerend zwerfafval in de buurt op. Wat begon met een persoonlijk initiatief van Annette Dölle in 2011 is nu voor velen een begrip.



10 UITREIKING UITBLINKER 2017 NOVEMBER

Eenmaal per twee jaar wordt de Uitblinker uitgereikt aan een medewerker uit de reinigings- en afvalbranche. Hiervoor kunnen mensen én teams genomineerd worden. Door het werk van de reinigers in de schijnwerpers te zetten krijgt het imago van het vak en de reinigings- en afvalbranche in het algemeen een positieve impuls.

SPORTORGANISATIES IN ACTIE

Spelers, bestuur, vrijwilligers en supporters van FC Volendam zorgden samen voor schone routes buiten, alsook in het stadion tijdens thuiswedstrijden. Er werd - met Supporter van Schoonmaterialen - aandacht gevraagd voor afvalscheiding en opruimen.

SNOEPRROUTE

De snoeproute-aanpak reduceert zwerfafval tot 50%. Gemeenten zoals Noord-oostpolder en Utrecht kiezen voor het herinrichten en bijplaatsen van afvalvoorzieningen en inzet van heldere communicatie. Op deze manier wordt op een positieve manier aandacht gegeven aan schone routes tussen supermarkten en scholen.

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER



ZWERFAFVALCONGRES HET RENDEMENT VAN SCHOON NOVEMBER

Een congres (5e editie op 20 november 2017) dat - met 400 deelnemers - inspireert in het tegengaan van zwerfafval. Nuttig voor winkeliers, gemeenten, horecaondernemers, bedrijven en organisaties om te netwerken. Sprekers uit binnen- en buitenland delen hun ervaringen.

SPELDJESREGEN

Dit project is erop gericht om de bestaande Supporters van Schoon te bevestigen in hun positieve bijdrage aan een schone buurt door de overduidelijke en meest aantekelijke voorbeelden jaarlijks in het zonnetje te zetten op een toepasselijk moment: de Nationale Vrijwilligersdag (7 december 2017).

KENNISBIJENKOMSTEN

Oplossingen voor zwerfafval bedenken en toepassen doe je niet alleen. Kennisbijeenkomsten over uiteenlopende aandachtsgebieden brengen mensen bij elkaar om kennis en praktijkvoorbeelden te delen. Sinds 2016 volgen veel gemeenten diverse trainingen op specifieke (gedrags)onderwerpen en themabijeenkomsten in de regio.



SCHOONSTE WINKELGEBIED VERKIEZING NOVEMBER

Gezonde competitie en positieve publiciteit prikkelen ondernemers om hoog te willen scoren in de jaarlijkse Schoonste Winkelgebied Verkiezing, waar in 2017 89 gemeenten aan meedoen. Een schone omgeving trekt tevreden klanten. De winnaar van 2016 is de Eindhovense Limburglaan.